

Lag om nationella minoriteter och minoritetsspråk

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har den 26 mars 2009 beslutat bereda bl.a. justitieutskottet tillfälle att avge yttrande över regeringens proposition 2008/09:158 Från erkännande till egenmakt – regeringens strategi för de nationella minoriteterna samt eventuella motioner i de delar som berör respektive utskotts beredningsområde.

Justitieutskottet yttrar sig dels över propositionen i den del som rör rätten att använda finska, meänkieli och samiska hos domstolar, dels över motionerna 2008/09:K5 (s) yrkande 2 och 2008/09:K7 (v) yrkande 6 som avser denna fråga.

Utskottets överväganden

Propositionen

Rätten att använda finska, meänkieli eller samiska i mål eller ärenden hos domstolar omfattar även fortsättningsvis rätten att ge in handlingar och skriftlig bevisning på detta språk, rätten att få de handlingar som hör till målet eller ärendet muntligen översätta till detta språk och rätten att vid muntlig förhandling inför domstolen tala detta språk. Domstolen ska översätta handlingar och skriftlig bevisning till svenska om det inte är uppenbart obehövt. Även i övrigt ska domstolen sträva efter att använda minoritetsspråket i sina kontakter med parten eller dennes ställföreträdare.

I alla mål och ärenden som omfattas av rätten att använda finska, meänkieli eller samiska ska enligt förslaget i propositionen en part eller ställföreträdare för part som saknar juridiskt biträde ha rätt att på begäran få domstolens domslut och domskäl eller beslut och beslutsmotivering skriftligen översätta till detta språk. Den föreslagna lagtexten är utformad på så sätt att alla beslut omfattas, inte bara domstolars slutliga beslut.

Vad gäller motiven till regeringens förslag till att rätten till skriftlig översättning bör införas i domstol hänvisas i propositionen till avsnittet som behandlar rätten till översättning av myndigheters beslut och beslutsmotivering. I det aktuella avsnittet anges bl.a. att regeringen anser att rätten till skriftlig översättning behöver begränsas till viss del eftersom kostnaden för sådana översättningar annars riskerar att bli hög.

Motionerna

I motionerna 2008/09:K5 (s) yrkande 2 och 2008/09:K7 (v) yrkande 6 anser motionärerna att rätten till skriftlig översättning bör omfatta ytterligare rättegångsmaterial.

Utskottets bedömning

I dag har en enskild person rätt att på begäran få en muntlig översättning till minoritetsspråket av ett beslut. Utskottet bedömer att rättssäkerhetsaspekter talar för att krav på skriftlighet införs. Ett sådant krav på skriftlighet bör enligt utskottets mening, och som regeringen också föreslagit, inte inskräknas till slutliga beslut utan omfatta alla beslut som domstolar fattar under ett ärendes eller ett måls handläggning. Utskottet anser att den allmänna rätt som införs för enskilda som saknar juridiskt biträde att få domslut och domskäl samt beslut och beslutsmotivering översätta till

finska, meänkieli respektive samiska är väl avvägd. Utskottet tillstyrker således propositionen i den här behandlade delen och avstyrker bifall till motionerna K5 yrkande 2 och K7 yrkande 6.

Stockholm den 28 april 2009

På justitieutskottets vägnar

Thomas Bodström

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Thomas Bodström (s), Inger Davidson (kd), Henrik von Sydow (m), Krister Hammarbergh (m), Margareta Persson (s), Johan Linander (c), Elisebeht Markström (s), Johan Pehrson (fp), Karl Gustav Abramsson (s), Inge Garstedt (m), Christer Adelsbo (s), Helena Bouveng (m), Lena Olsson (v), Kerstin Haglö (s), Otto von Arnold (kd), Mehmet Kaplan (mp) och Borian Åberg (m).

Avvikande mening

Avvikande mening (s, v, mp)

Thomas Bodström (s), Margareta Persson (s), Elisebeht Markström (s), Karl Gustav Abramsson (s), Christer Adelsbo (s), Lena Olsson (v), Kerstin Haglö (s) och Mehmet Kaplan (mp) anför:

Enligt vår mening bör rätten till skriftlig översättning avse även övriga handlingar som kan förekomma i en domstolsprocess. Ett skriftligt dokument är överlägset både som stöd för minnet och för att undvika onödiga tolkningstvister. En fullständig rätt att få alla dokument i t.ex. en förundersökning översatta är däremot inte nödvändig. En sådan rätt riskerar att avsevärt försena domstolsprocesser i mål med omfattande skriftligt material, t.ex. ekobrottsmål.

Enligt vår mening bör regeringen återkomma med ett förslag till en lämplig avvägning mellan behovet av en smidig och praktisk hantering i domstolarna och en ökad rättssäkerhet för enskilda vad gäller frågan om skriftlig översättning av rättegångsmaterial.

Sammanfattningsvis anser vi således att konstitutionsutskottet bör tillstyrka motionerna K5 yrkande 6 och K7 yrkande 2.